



ERDÉLYI MÚZEUM-EGYESÜLET

Orvos- és Gyógyszerésztudományi Szakosztály

540103 Târgu-Mureș - Marosvásárhely, Aleea Cornișa 18/12

Tel./Fax: +40-265-215386

E-mail: titkarsag@emeogysz.ro

Honlap: www.emeogysz.ro

Facebook: www.facebook.com/EMEOGYSZ

Beszámoló az EME Orvos- és Gyógyszerésztudományi Szakosztályának 2024. március 2. és 2025. március 1. közötti tevékenységéről

Az elmúlt évben Szakosztályunk működése megfelelt az EME Alapszabályában, illetve a Szakosztály Szervezeti szabályzatában foglaltaknak, és a Választmány által elfogadott éves munkatervnek.

Szervezés

Szakosztályunknak jelenleg 740 aktív tagja van. A 2024-es év folyamán 36 új tag iratkozott be. A 2024-re érvényes tagdíjak a következők voltak 150 RON rendes EME tagok számára, 70 RON rezidens orvosok és PhD hallgatók számára, 50 RON nyugdíjasok valamint 25 RON egyetemi hallgatók számára.

Ebben az időszakban a választmány 3 alkalommal tartott gyűlést, biztosítva a területi választmányi tagok számára az online részvételt. A választmányi tagokat minden ülésre e-mail-en keresztül hívtuk meg. Területi központjaink közül élénkebb tevékenységet ott tapasztaltunk, ahol EMEOGYSZ rendezvényeket szerveztünk. A területi csoportok rendezvényein szakosztályunk gyakran más szervezetekkel társulva, társszervezőként szerepel, mint például a Hargita Megyei Orvostudományi Csíkszeredában, a Pápai Páriz Ferenc Alapítvánnyal Székelyudvarhelyen, a Báthory István Alapítvánnyal Szilágysomlyón, a Dr. Lükő Béla Orvostudományi Egyesülettel Szatmárnémetiben és a Magyar Egészségügyi Társasággal.

Továbbra is arra buzdítjuk szakosztályunk minden tagját, hogy keresse a kapcsolatot a foglalkozásának megfelelő szakcsoporttal, illetve ennek hiányában új szakcsoportokba tömörüljenek, melynek megalakulásáról és tevékenységéről értesítsék írásban az EMEOGYSZ titkarságát.

Szakosztályunk tevékenységének hatékonyabbá tételét, a kapcsolattartást és az élénkebb információáramlást segíti elő Orbán-Kis Károly választmányi tag által karbantartott szakosztályi honlapunk: www.emeogysz.ro. Ezen kívül a világháló más lehetőségeit is kihasználva (pl. Facebook) igyekszünk szakosztályunk minden tagját megszólítani és velük Szakosztályunk rendezvényeit, tevékenységének részleteit időben ismertetni. 2014 őzétől az EMEOGYSZ

tagokat e-mailben elküldött, rendszeres hírlevelekben értesítjük a fontosabb rendezvényekről és egyéb tudnivalókról. Megvalósítottuk szakosztályunk tagságának felhő alapú számítógépes nyilvántartását, és lehetővé tettük, hogy a szakosztály tagjai közvetlenül leellenőrizzék a nyilvántartásunkban szereplő adataik helyességét, és ha akarják, online tudják kifizetni tagdíjukat.

Szakosztályunkat, mint orvostovábbképzőket szervező egyesületet 2024-ben is kreditpontadó szervezetként akkreditáltattuk az országos Orvosi, Fogorvosi és Gyógyszerész Kamaráknál. Az akkreditációkat felhasználtuk a XXXII. Tudományos Ülésszak kreditálásához.

Kiadványaink

Az Orvostudományi Értesítő 97. kötetének két különszáma jelent meg (a XXXII. Tudományos Ülésszak valamint a XXXI. Tudományos Diákköri Konferencia összefoglalóit tartalmazó kötetek). 2021-ben áttértünk az *in extenso* cikkek folyamatos közlésére (open volume publishing), míg a 95. kötettől kezdődően (2022) áttértünk a cikkek kétnyelvű (magyar és angol) kiadására. A szerzők által magyar nyelven beküldött kéziratokat a szerkesztőség által felkért szakemberek fordítják le angol nyelvre. A kéziratok fogadása az „Editorial Manager” internetes kézirat menedzselő rendszer révén történik. A lap felelős szerkesztői teendőit és a De Gruyter/Sciendo kiadóval való kapcsolattartást továbbra is Mezei Tibor látja el. A lapszámok megjelenésével kapcsolatos számos további teendőt a Szakosztály munkatársai, szaklektoraink és korrektoraink gyors és igényes munkája segíti. Igyekszünk a továbbiakban is fenntartani a lap szakmai színvonalát. A De Gruyter/Sciendo kiadó révén 2018-tól a folyóirat nemzetközi adatbázisokban is szerepel, 2021-től a Magyar Tudományos Művek Tára (MTMT) is jegyzi. A határidők betartását nehezítette, hogy a szerkesztőségbe kevés kézirat érkezett be. Emiatt csak a 95. kötetet (2022) sikerült teljesen lezárni. Az Orvostudományi Értesítő kiadásának nyomdai költségeit a Gedeon Richter Románia Rt. gyógyszercég fedezi. Nyomtatott formában a folyóiratot eljuttatjuk a szakosztály minden tagja számára, aki ezt a korábban kiküldött kérdőív alapján igényelte. Elektronikus formában az összes kötet elérhető az Orvostudományi Értesítő honlapján (www.orvtudert.ro valamint www.sciendo.com/journal/ORVTUDERT - 2018-tól). Folyóiratunk a nyílt hozzáférés (open access) nemzetközi standardjait követi.

A közlésre szánt cikkek következetes és igényes véleményezésében szaklektoraink nyújtanak segítségét. Lektoraink általában határidőre elkészítették a szakvéleményt, de a késlekedő szaklektorokkal való kapcsolattartás nagy terhelést jelentett a szerkesztőség számára.

Tudományos tevékenység

A Szakosztály fő tevékenysége a tudományos összejövetelek szervezése. Ezeknek egy része a Szakosztályon belül működő szakcsoportok és területi csoportok szervezésében zajlott, szakmai-tudományos továbbképzők keretében. A Szakosztály továbbra is támogatja ezeket, és felkéri a szervezőket, hogy az ilyen eseményekről időben értesítsék a választmányt.

2024. április 18-20 között Marosvásárhelyen szerveztük meg a XXXII. Tudományos Ülésszakot. A rendezvény helyszíne a marosvásárhelyi Kultúrpalota, Plaza Hotel és Studium Hub volt.

A résztvevők száma: előzetesen regisztrált 373, helyben 20. Összesen: 393, ebből 262 orvos, 76 fogorvos, 55 gyógyszerész.

Az orvos kollégium 17, a gyógyszerész kollégium 24 ponttal, a fogorvos kollégium 8 ponttal kreditálta a Tudományos Ülésszakot.

A konferencia előrendezvényeként, szerdán, „Pályakezdő orvosok és gyógyszerészek fórumá”-ra került sor, az Erdélyi Rezidens Orvosok Szövetsége szervezésében. A nagyszámú hallgatóság, három – orvostudomány, fogorvostudomány, gyógyszerésztudomány – tömbben, kerekasztal megbeszéléseken, szakemberek előadásain vehettek részt. Köszönetet mondunk a Marton László vezette szervezői csapatnak.

A hagyományoktól eltérően, nem szerveztek külön továbbképzőket, hanem az idén a továbbképző előadások a szekcióülések keretében hangzottak el. Csütörtök délután valamint péntek és szombat délelőtt összesen 18 szekcióülésre került sor, ezekben 18 felkért előadó tartott továbbképző előadást. Kiemelendő, hogy az ideggyógyászat és az ortopédia szekciók keretében műhelymunkákra, az onkópatológia szekcióban kerekasztal megbeszélésre is sor került.

Csütörtökön este került sor a megnyitó ünnepségre a Plaza Hotel előadótermében. Ennek keretében a szakosztály Lencsés György díjat adományozott dr. Nagy Előd-Ernő professzornak, a Marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyszerészeti Egyetem rektorhelyettesének (laudációt dr. Gyéresi Árpád egyetemi tanár mondott). Megnyitóbeszédet mondott: Péter Ferenc a Maros Megyei Tanács elnöke, Soós Zoltán, Marosvásárhely polgármestere, dr. Bitay Enikő akadémikus, az EME Elnöke, dr. Szilágyi Tibor egyetemi tanár a Szakosztály elnöke.

A megnyitóünnepség Koszorús Krisztina énekesnő és Szász Csaba gitáros lendületes koncertjével zárult, amelyet hangulatos állófogadás követett, ahol lehetőség volt kollégákkal találkozni, beszélgetni.

Péntek délután a Kultúrpalota nagytermében plenáris előadásokat hallhattunk, a szakma jeles külföldi és hazai képviselőitől.

A záróünnepségen a következő díjakat osztottuk ki:

- a legjobb kísérletes munkát bemutató fiatal kutatót megillető díjat dr. Ferencz Elek tanársegéd nyerte el, amely abban áll, hogy a díjazott részt vehet a Nemzeti Tudósképző Akadémia (NTA) által szervezett, a Nobel-díjasok és tehetséges diákok egyik elkövetkező találkozásán, amelynek a költségeit az NTA állja.

- egy magyarországi, gyógyszerész professzor által felajánlott díjat, két, fiatal gyógyszerész kollégának: Péterfi Orsolyának és Nagy Miklósnak.

A rendezvényt kirándulás zárta a Kis-Küküllő mentére, ahol a bonyhai felújított Bethlen kastély és református templom, valamint a Vila Vinea borpince meglátogatása után, a Szász hordója nevű vendégfogadóban vacsora várta a kollégákat.

A bemutatott dolgozatok kivonatai megjelentek az Orvostudományi Értesítő különszámában - 97(1).

Szakosztályunk Facebook oldalán folyamatosan követni lehetett az ülészekkel kapcsolatos információkat, felhívásokat és a rendezvény alatt készített fényképeket.

Köszönettel tartozunk annak a rezidens csapatnak, akik már a szervezés elejétől bekapcsolódtak és nagymértékben segítették a szervezői munkát, Fülöp Ibolya és Rédei Emőke gyógyszerész oktatóknak, Májai Erzsébet titkárnőnek valamint a regisztrációnál segédkező gyógyszerészhallgatóknak, akik fáradságot nem kímélve vettek részt a szervezői és lebonyolítási munkában.

A családorvosi szakcsoport tevékenységéből említésre méltó a 2024. március 22-23. között, Székelyudvarhelyen a Pápai Páriz Ferenc Alapítvánnyal, a Magyar Egészségügyi Társasággal és a Hargita Megye Orvosi Kollégiumával közösen szervezett, nagyszabású XXX. Családorvosi Továbbképző Konferencia, külföldi és hazai előadókkal, 407 résztvevővel, amelyből 236 orvos és gyógyszerész, és 171 szakdolgozó. A továbbképző konferencián 15 előadás hangzott el különböző szakterületekről (nőgyógyászat, belgyógyászat, ideggyógyászat, gyermekgyógyászat, bakteriológia, endokrinológia, gyógyszerészet, családorvoslás). 8 előadást debreceni, budapesti, pécsi professzorok tartottak, 7 előadó a Marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyszerészeti Egyetemet képviselte. A Romániai Orvosi Kollégium 10 kreditponttal értékelt a tudományos rendezvényt. Köszönet illeti Pelok Benedek főorvos urat az akkreditált konferencia főszervezőjét.

2024. július 12-14. között a XXXII. Báthory Napok keretén belül került megrendezésre a XXX. Orvostovábbképző *Egészséges életmód a változó világban* címmel, dr. Széman Péter, az EME Szilágysomlyói Csoportjának vezetője szervezésében. A konferenciát Nagyenyeden tartották, 81 résztvevővel. A továbbképzőn 8 rendkívül érdekes témájú előadás hangzott el. A konferencia a Báthory István Alapítvány, a Magyar Egészségügyi Társaság, az Erdélyi Múzeum-Egyesület Orvos- és Gyógyszerésztudományi Szakosztályának illetve az EME Szilágysomlyói Csoportjának égisze alatt zajlott, a Nagyenyedi Bethlen Gábor Kollégiummal partnerségben. Köszönjük dr. Széman Péternek, hogy áldozatos munkával megszervezte az Orvostovábbképzőt.

A Magyar Tudomány Napja Erdélyben központi rendezvénye a "Tudományos tanácsadás a társadalom szolgálatában" égisze alatt, 2024. november 22-én került megrendezésre. A „Fiatal kutatók a tudomány szolgálatában” plenáris előadáson a szakosztályunk részéről dr. Szabó Zoltán István gyógyszerész docens *Alaputatástól rendőrségi feljelentésig. A királis elválasztások szerepe a gyógyszer-analitikában* címmel és dr. Marton László diabetológus rezidens orvos, doktorandusz, *Technológia a diabetológia szolgálatában* tartott előadást.

Az Orvos és Gyógyszerésztudományi Szakosztály - kolozsvári rendezvényét dr. Bódizs György alelnök szervezésében, november 23-án, a kolozsvári Sapientia EMTE főtéri épületében tartotta. Előadást tartott dr. Széman Péter és Gaal György.

Szakosztályunk szervezésében került sor, december 4-én, Marosvásárhelyen a "Pápai Páriz Ferenc orvosdoktori értekezésének és doktorrá avatásának 350. évfordulója" alkalmából szervezett ünnepi megemlékezésre, a Magyar Tudomány Napja Erdélyben rendezvénysorozat keretében. A rendezvénynek a Kultúrpalota kisterme adott otthont. Előadást tartott Buzogány Dezső (Babeş-Bolyai Tudományegyetem, Kolozsvár), Gordán Edina (Bethlen Gábor Dokumentációs Könyvtár, Nagyenyed), Bereczki Dániel egyetemi tanár (Semmelweis Egyetem, Budapest), Pelok Benedek főorvos (Pápai Páriz Ferenc Alapítvány, Székelyudvarhely).

Továbbképzések, ösztöndíjak, pályázatok

Szakosztályunk minden évben pályázatot ír ki orvosok, fogorvosok és gyógyszerészek kutatói tevékenységének és szakmai érvényesülésének segítésére. A 2024-es kutatási pályázatra a Szakosztály székházába két pályázat érkezett. A pályázatokat elemezve, a Választmány által kinevezett bizottság döntése értelmében mindkét pályázó: Mátyás Botond-Barna és Boda Ferenc-András támogatásban részesült.

A 2023-as könyvkiadási pályázat 2024. szeptember 30-ig meghosszabbított határidejéig egy kézirat érkezett a Szakosztály székházába. A Kiadói Testület javaslatára a Szakosztály támogatta Gyéresi Árpád professzor A penicillin kultúrtörténete című könyvének kiadását.

2013 óta a Semmelweis Egyetem Gyógyszerésztudományi Kara és az Erdélyi Múzeum-Egyesület Orvos- és Gyógyszerésztudományi Szakosztálya pályázatot hirdet, gyógyszerésztudományi kutatók/kutatócsoportok számára. Két év szünet után, 2024-ben ismét lehetett pályázni eszközbeszerzésre (2 pályázat), mobilitás (1 pályázat) és mesterképzőshallgatók (3 pályázat) kutató munkájának támogatására.

Szakosztályunk 2006-ban létrehozta, a legjobb tanulmányi eredményt elért végzős egyetemi hallgatóknak, az egyetem egykori alapító tagjáról elnevezett „Csögör Lajos díjat” és oklevelet, amelynek kiosztására 2024-ban az egyetemi évet záró ballagáson került sor a marosvásárhelyi Vártemplomban. A díj elismerő oklevelet és pénzjutalmat foglalt magába, amelyet az 4 díjazott diáknak Szilágyi Tibor szakosztályi elnök adott át. A díjazottak: általános orvosi karon Lázár Andrea, a fogorvosi karon Vata Báborka, a gyógyszerészeti karon Kis Csenge, az általános asszisztensképzőn pedig Menyhárt Kincső Katalin. Ez alkalommal került sor a „Dr. Formanek Gyula emlékdíj” átadására is, a pályázat nyertese Püsök Beáta-Júlia gyógyszerészhallgató.

Szakosztályunk szerepet vállalt a Pápai Páriz Ferenc Díj várományosainak jelölésében. 2024-ben Varga Erzsébet gyógyszerész adjunktus és Kovács Judit nyugdíjas adjunktus kolléga részesült Pápai Páriz Ferenc életműdíjban.

Kapcsolattartás szakmai tudományos szervezetekkel

Szakosztályunk az egyetlen orvos-, fogorvos- és gyógyszerésztudományt anyanyelvünkön művelő szervezet Romániában.

Kapcsolatunk van az MTA Magyar Tudományosság Külföldön Elnöki Bizottságával, a Kolozsvári Akadémiai Bizottsággal, amelynek Orvostudományi Szakbizottságát Szilágyi Tibor egyetemi tanár, a Gyógyszerésztudományi Szakbizottságát Gáll Zsolt docens vezeti, a Magyar Gyógyszerésztudományi Társasággal, amelynek Tanácskozó Testületében Sipos Emese egyetemi tanár, mint Szakosztályunk képviselője is jelen van. Szakosztályunk együttműködik a Magyar Egészségügyi Társasággal (MET) Széman Péter főorvos a MET Erdélyi-régió felelőseként, a magyarországi Országos Alapellátási Intézettel, a Kárpát-medencei Tehetség Kutató Alapítvánnyal, a Magyar Általános Orvosok Tudományos Egyesületével, az Amerikai Magyar Orvosszövetséggel Szabó Béla alelnök révén, a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetemmel, a Studium-Prospero Alapítvánnyal, a Szent Balázs Alapítvánnyal, valamint a Marosvásárhelyi Magyar Diákszövetséggel. A felsorolt, országos és nemzetközi szervezeteken kívül Szakosztályunk kapcsolatban van olyan helyi alapítványokkal és társaságokkal, mint például a Keresztény Orvosok Szövetsége (KEOSZ), a szilágysomlyói Báthory István Alapítvány, az Erdélyi Magyar Közművelődési Egyesület Marosvásárhelyi szervezete, a székelyudvarhelyi Pápai Páriz Ferenc Alapítvány, a szatmári Szent-Györgyi Albert Társaság és Dr. Lükő Béla Orvostudományi Egyesület.

Pénzügyek

Szakosztályunk nem jogi személy, ezért nincs önálló költségvetése. A pénzforgalmat tekintve a Szakosztály vezetése a felettes és pénzügyileg is felelős fórumnak, a kolozsvári központnak tartozik számadással, amely folyamatos belső pénzügyi ellenőrzést gyakorol a Szakosztály felett. Szakosztályunk összbevétele 2024-ben 56.274 lej volt, kiadása 114.389 lej.

A beszámolóban vizsgált időszakban a Magyar Gyógyszerésztudományi Társaságtól cserefolyóiratként a Gyógyszerészet és az Acta Pharmaceutica Hungarica-t kaptuk.

Köszönjük az Elnökség tagjainak együttműködő, szabadidőt feláldozó, önkéntes tevékenységét, valamint Májai Erzsébet titkárnőnek hatékony munkáját, amelyet a szakosztály érdekében kifejt.

Marosvásárhely, 2025. január 20.

Dr. Szilágyi Tibor, szakosztályi elnök

Dr. Sipos Emese, szakosztályi titkár